

Den 10. oktober 2022

HØRINGSSVAR TIL 'FORSLAG TIL KOMMUNEPLAN 2023-2034'

Vordingborg Erhvervsforening – som høringsberettiget – afgiver hermed høringssvar på 'Forslag til Kommuneplan 2022-2034'. Erhvervsforeningens høringssvar omhandler Erhverv, afsnittene fra side 70 til 119, med fokus på restrummelighed og energiforsyning.

Afsendt til planby@vordingborg.dk den 10.10.2022

Resume

Vordingborg Erhvervsforening er bekymret over skismaet mellem den langsommelighed der kendetegner planprocesser i forhold til hvor hurtigt udviklingen løber, i relation til erhvervsmuligheder ifm. Femern Bælt Forbindelsen og den grønne omstilling fra fossil til vedvarende energi.

Vordingborg Erhvervsforening vil med dette høringssvar opfordre Vordingborg Kommune til allerede i indeværende revision af Kommuneplanen:

- At indarbejde revideringer af restrummeligheden til erhvervsformål, således ikke attraktive arealer udgår, og der opnås et retvisende billede af arealer, der kan sælges til erhvervsformål.
  - Ud af en restrummelighed på 112,3 ha, er 39,5 ha (35%) solgt, men ikke bebygget og udgør dermed en stor barriere for kommunens muligheder for yderligere udlæg til erhvervsformål.
  - Derudover er 3,5 ha sort jord/sumpet jord, der ikke egner sig til bebyggelse, og bør derfor udtages
  - Restrummeligheden omkring de 3 købstæder og mindre bysamfund er spredt på mange mindre arealer, hvoraf nogen er op mod 45 år gamle. 13,5 ha. bør udtages.
  - Der skal udstykkes bynære arealer til erhvervsformål ved Præstø, som aktuelt ingen ledige arealer har.
- At igangsætte planprocesser hurtigst muligt for nye attraktive arealer til erhvervsformål. Aktuelt kan kommunen ikke tilbyde arealer, der egner sig til store logistikvirksomheder. Restrummelighed ved Ørslev er for småt. Restrummelighed ved afkørsel 41 er skrående grund, der ikke egner sig til store étplans byggerier. Vordingborg Kommune har i indeværende år mistet mulighed for tiltrækning af en stor logistikvirksomhed på 100.000 m² lagerbygning med behov for stort udenomsareal. Hertil kommer flere interesserede logistikvirksomheder med behov for arealer i størrelsesordenen + 30.000 m², som afsøger muligheder for lokalisering ved motorvejsafkørsler i Sydsjælland og Lolland Falster. Vordingborg Kommune befinder sig således i en konkurrencesituation med kommuner nord og syd for os.
  - Udviklingsområde på 22 ha nord for det eksisterende erhvervsområde ved afkørsel 41 skal sættes i gang hurtigst muligt
  - Udviklingsområde på 40 ha nordøst for afkørsel 39 skal sættes i gang hurtigst muligt
  - At restrummeligheden løbende tilpasses efterspørgslen på en mere dynamisk måde, qua bedre overblik og med anvendelse af tilbagekøbsklausuler, så Vordingborg Kommune altid har "attraktive varer på hylderne", og bl.a. kan tiltrække større logistikvirksomheder.
- At være opmærksom på, at Kommuneplan 2022-2034 ikke kun er et planlægningsredskab, men også et markedsføringsredskab, som VE-udviklere, operatører og virksomheder med behov for nye arealer, holder øje med, hvilket den bør afspejle. Desuden bør Vordingborg Kommunes hjemmeside over ledige erhvervsarealer opgraderes kvalitetsmæssigt og informativt.

- At indarbejde revideringer i udkast til Kommuneplan 2022-2034, der afspejler kommunens mål og ambitioner for den grønne omstilling. Udkast til Kommuneplan 2022-2034 sender de ”forkerte” signaler til potentielle VE-udviklere, når fokus er på afvikling og ’stand by’. Målene bør modsvare Regeringens mål om en firedobling af den nuværende produktion af landvind, en 10-dobling af sol samt at biogas i 2027 skal have erstattet al fossil naturgas i gasnettet
  - Udpegning af yderligere arealer til produktion af vedvarende energi skal ske nu, da det sender stor og vigtig signalværdi til VE-udviklere.
  - Udpegning af yderligere arealer til produktion af vedvarende energi skal ske nu, uagtet at tilslutning til elnettet først er mulig fra 2026. Jo hurtigere EnergiNet og Cerius er vidende om kommende VE-produktion, jo hurtigere står de klar til distribution.
  - Kommende planlægning skal tage udgangspunkt i muligheden for at lave hybridanlæg (energiparker), hvor sol og vind placeres på samme areal. Det giver den bedste kapacitetsudnyttelse af såvel arealer som elnet.
  - Rettidig omhu i udpegninger af yderligere produktion af VE i kombination med evne til at planlægge for hybridanlæg og mulighed for sektorkobling vil være meget væsentlige bidrag til at indfri Vordingborg Kommunes ambition om at være Østdanmarks kraftcenter for grøn omstilling.

Høringssvar

1. Indledende bemærkninger

Vordingborg Erhvervsforening er opmærksom på, at ’Forslag til Kommuneplan 2022-2034’ er en såkaldt temarevision, der har været under udarbejdelse de seneste to år siden vedtagelse af den seneste kommuneplanstrategi i december 2019.

Vordingborg Erhvervsforening har endvidere noteret sig, at det af ’Forslag til Kommuneplan 2022-2034’ fremgår, at den af Kommunalbestyrelsen¹ netop vedtagne Fælles Erhvervs-masterplan 2030 og den betydning planen kan få for arealanvendelsen i kommunen, i 2023 vil blive behandlet som et kommuneplantillæg til Kommuneplanen.

Imidlertid løber udviklingen meget stærkt, og den løber hurtigere end de kommunale planprocesser tager højde for.

Femern Bælt Forbindelsen forventes at stå færdigbygget i 2029. Vordingborg Kommunes strategiske placering tæt på motorvejssystemet med fire afkørsler og en 1 times transport til København og hurtig transport til store tyske byer som Hamburg og Berlin, er helt unik og meget attraktiv for virksomheder, som vil være klar til udnyttelse af de muligheder som Femern Bælt Forbindelsen giver fra 2029. Men den tid der skal afsættes til planprocesser, salg, byggemodning og opførelse af bygninger, betyder, at Vordingborg Kommune allerede nu, er sent ude i konkurrencen med omkringliggende kommuner jf. bilag 2.

---

¹ Vedtaget den 21. september 2022

Den aktuelle klima- og energikrise har accelereret behovet for produktion af vedvarende energi og dermed uafhængighed af den russiske gas, hvilket i en dansk kontekst² fordrer en 10-dobling af sol, en 4-dobling af landvind samt at biogas i 2027 har skubbet al fossil naturgas ud af gasnettet.

Vordingborg Erhvervsforening vil derfor kraftigt advokere for, at:

Udkast til Kommuneplan 2022-2034 skal tage højde for...
...dels betydningen af den kommende Femern Bælt Forbindelse gennem omfordeling af arealer til erhvervsformål, dvs. 'få varer på hylderne', så kommunen ikke mister muligheder for tiltrækning af nye virksomheder
...dels nødvendigheden af den grønne omstilling, ikke kun i forhold til kommunens egne muligheder for skabelse af vækst og jobs, men også ved at kommunen tager det ansvar på sig overfor Danmark, der følger af at være en kommune med arealer til yderligere produktion af vedvarende energi.
Planprocesserne skal i gang nu, og det skal ske i tæt dialog med VE-producenter og distributører.

Tid ER en faktor, og begge de ovennævnte forhold kræver hurtig handling, hvilket skal afspejles i 'Udkast til Kommuneplan 2022-2034' både i form af konkrete udspil og som bedre markedsføring af kommunen.

I den følgende gennemgang vil Vordingborg Erhvervsforening påpege, hvor Erhvervsforeningen vurderer, at 'Udkast til Kommuneplan 2022-2034' bør revurderes og revideres.

2. Vedrørende erhvervsområder og ledige arealer (side 71)

Vordingborg Kommune skriver i Redegørelsen side 74, at:

"Rigelig ledige erhvervsområder

Vordingborg Kommune har en stor restrummelighed (antallet af ubebyggede arealer til erhvervsformål) set i forhold til hvad der kan forventes at blive udnyttet over den 12-årige planperiode. Der er i planperioden etableret relativt få nye virksomheder i ledige erhvervsområder".

Vordingborg Erhvervsforening opponerer mod denne formulering, da begrebet restrummelighed – jf. nedenfor – på ingen måder giver et retvisende billede af faktiske ledige arealer til erhvervsformål. Endvidere er erhvervsaktiviteten i den hidtidige planperiode ikke repræsentativ for de erhvervs muligheder vi står overfor fremadrettet, og bør derfor ikke udgøre en barriere for nye arealudlæg til realisering af potentialerne. Hele dette hørings svar giver belæg til tungtvejende argumenter for yderligere udlæg til erhvervsformål.

Vordingborg Kommune skriver videre i Redegørelsen side 74, at:

"Der vil i den kommende planperiode ske en gennemgang af erhvervsudlæggene med henblik på at imødekomme interessen for erhvervsarealer".

Vordingborg Erhvervsforening mener ikke, at en gennemgang af erhvervsudlæg kan afvente den kommende planperiode. Vordingborg Kommune har allerede i indværende år misset en konkret mulighed for en virksomhedslokalisering fra en interesseret logistikvirksomhed på 100.000 m² lagerbygning samt tilsvarende stort udenomsareal til lastbiler mv. Hertil kommer flere interesserede logistikvirksomheder med behov for arealer i størrelsesordenen + 30.000 m², som afsøger lokalisering ved motorvejsafkørsler i

---

² "Danmark kan mere II"

Sydsjælland eller Lolland Falster. Vordingborg Kommune har p.t. IKKE egnede arealer til den slags pladskrævende virksomheder. Arealerne ved Ørslev er for små og ledige arealer ved afkørsel 41 ligger på skråninger, der ikke egner sig til étplans bygninger.

2.1 Den faktiske restrummelighed

Af 'Udkast til Kommuneplan 2022-2034' fremgår det, at kommunen har en restrummelighed på 112,5 ha. Heraf er solgt arealer svarende til 39,5 ha., som ikke er bebygget. Restrummelighed opgøres som antal ha ubebyggede arealer, men det ændrer ikke ved, at arealerne reelt ikke er til salg, hvis de allerede er solgt.

Af restrummeligheden på 112,5 ha., er der endvidere arealer svarende til 3,5 ha., som består af såkaldt 'sort jord'/sumpet jord, der ikke egner sig til bebyggelse. Det drejer sig om matriklen 1r ved Stensved på 0,5 ha samt 3 ha. ved Møllegården ved Vordingborg By. Se venligst bilag 1.

Delkonklusion:

39,5 ha. er solgt, men ikke bebygget.

3,5 ha. udgøres af 'sort jord'/sumpet jord; disse bør udtages som arealer til erhvervsformål

Den reelle restrummelighed er dermed 69,3 ha., forstået som arealer til erhvervsformål, der kan købes af potentielle virksomheder

Vordingborg Erhvervsforening vil kraftigt opfordre kommunen til at benytte sig af tilbagekøbsklausuler, hvor det er muligt og at tage øvrige redskaber i anvendelse for at få bebygget solgte arealer eller tilbagekøbe disse arealer.

Solgte, men ubebyggede arealer udgør 35% af restrummeligheden og udgør dermed en stor barriere for kommunens muligheder for yderligere udlæg til erhvervsformål.

2.2 Stor del af ledige arealer til erhvervsformål er ikke attraktive

Hvis der ses bort fra arealer til erhvervsformål ved Ørslev (33,6 ha., hvoraf 4,1 ha er solgt) og ved Stensved/afkørsel 41 (21,7 ha hvoraf 1,8 ha er solgt og 0,5 ha er sumpet), så er de resterende 23,4 ha spredt på flere mindre arealer omkring de tre købstæder, Lundby og Klintholm.

Som det fremgår af skemaet nedenfor og uddybet i bilag 1, er en stor del af disse arealer lokalplanlagt for flere årtier siden, såsom arealer ved Vordingborg By (Møllegården) som er 45 år gamle. Hertil kommer, at en stor del af arealerne ikke er byggemodnet.

Delkonklusion:

Arealer til erhvervsformål som ikke er solgt efter flere årtier, er ikke længere attraktive til erhvervsformål, uagtet at prioriteringen har haft sin berettigelse oprindeligt. De bør derfor udtages. Nedenfor fremgår Vordingborg Erhvervsforenings anbefalinger.

Det fremgår endvidere nedenfor, at der aktuelt ingen restrummelighed er at finde omkring Præstø. Der bør derfor udstykkes nye arealer til erhvervsformål omkring Præstø målrettet lokale virksomheder med udviklingsbehov.

Restrummelighed	Antal ha.	Lokalplanlagt	Reelt areal til nye erhvervsformål	Ej bygge-modnet	Kommentar	Anbefaling fra VEF	Ny Restrummelighed
Ørslev	33,6 4,1 ja solgt	1975	29,5	14			29,5
Stensved (afkørsel 41)	21,7 1,8 ha solgt	2015	19,9	12	0,5 ha. er sumpet jord	0,5 ha sumpet jord udtages	19,4
Vordingborg By	11,5 2,5 ha solgt	1977	9	9	3 ha af arealet er sort jord	6 ha udtages, heraf 3 ha sort jord + 3 ha af resterende	3 ha
Stege	15 5 ha solgt	1978 og 1998	10	10		5 ha udtages	5 ha
Bårse	6,1 Alt solgt	1982 og 2018	0				0 ha.
Klintholm	2,4	2015	2,4		Relevant ift. Hvidbogen		2,4 ha
Lundby	2	2007	2		Tæt på boligområde	2 ha udtages	0 ha
Vordingborg Havn	20 Alt solgt		0				0 ha.
I alt	39,5 ha. solgt		72,8 ha.			13,5 ha udtages	59,3 ha.

2.3 Kommende udviklingsområder

Vedr. afkørsel 41/Stensved

Vordingborg Kommune skriver i Redegørelsen side 74, at:

"Vordingborg Kommune har fokus på udviklingen i transportkorridoren langs motorvejen, hvor åbningen af Femern Bælt forbindelsen i 2030 antages at få stor betydning for erhvervsudviklingen. Derfor blev der i 2015 anlagt et nyt større erhvervsareal ved Stensved (afkørsel 41), dette erhvervsområde udbygges løbende. Der er i forbindelse med indeværende revision af kommuneplanen sikret yderligere udvidelsesmuligheder for erhvervsområde Afkørsel 41 gennem udlæg af et 41 ha udviklingsområder nord og syd for det allerede udlagte erhvervsområde – se mere i afsnit "Kystnærhedszonen".

Vordingborg Erhvervsforening noterer med tilfredshed, at Vordingborg Kommune har fokus på den potentielle erhvervsudvikling langs trafikkorridoren ifm. åbningen af Femern Bælt Forbindelsen, og har sikret sig udvidelsesmuligheder til erhvervsformål ved afkørsel 41 gennem udlæg af et 41 ha. stort udviklingsområde. Det halve udviklingsområde befinder sig nord for (22 ha) og det øvrige halve areal (19 ha) befinder sig syd for det eksisterende erhvervsområde.

Så vidt Vordingborg Erhvervsforening er orienteret, er lodsejer for det nordlige areal interesseret i salg, mens forhandlinger med lodsejer af det sydlige areal ikke er igangsat. Det er tilsyneladende kommunens ønske at opkøbe begge arealer og igangsætte lokalplansproces for det samlede område på en gang, da vurderingen er, at det sydlige areal som er nærmest motorvejsafkørslen, er det mest attraktive.

Vordingborg Erhvervsforening har forståelse for ræsonnementet, men er bekymret for hastigheden, hvormed realisering kan ske. Som det fremgår af bilag 2, kan forhandling om købsret, lokalplansproces, evt. byggemodning mv. risikere at tage 3-4 år før markedsføring og dermed salg kan finde sted.

Udover konkrete forespørgsler fra logistikvirksomheder, som kommunen ikke har kunne honorere, er medarbejdere hos Business Vordingborg og i kommunen løbende i dialog med operatører og logistikvirksomheder med interesse for et såkaldt 'Dry port', dvs. større logistikcenter, som det bl.a. kendes fra Taulov ved Fredericia³. Virksomhedernes fokus er Femern Bælt Forbindelsen, mens det betyder mindre hvilken kommune det bliver. De afventer med andre ord udspil fra bl.a. Vordingborg Kommune, som beslutningsgrundlag for deres valg af lokalisering.

Delkonklusion:

Vordingborg Erhvervsforening anbefaler, at købsaftale for det nordlige udviklingsområde ift. det eksisterende erhvervsområde ved afkørsel 41 indgås hurtigst muligt, så lokalplansproces, byggemodning og markedsføring kan iværksættes.

Snarest muligt igangsættes tilsvarende proces efter indgåelse af købsaftale for det sydlige udviklingsområde.

Vedr. afkørsel 39/Bårse

Vordingborg Kommune skriver videre i Redegørelsen side 74, at:

"Ud over Afkørsel 41 er der fokus på udviklingen af potentialerne langs motorvejen, hvilket blandt andet kommer til udtryk i erhvervsrådets Erhvervsmasterplan fra 2021, hvor der netop peges på potentialerne for nye erhvervsområder ved afkørslerne i Vordingborg Kommune. Dette potentiale forventes fremadrettet være et særligt fokusområde i erhvervsplanlægningen".

I efteråret 2021 blev Erhvervslivets idéoplæg til Erhvervsmasterplan 2030 præsenteret, hvori der argumenteres for et kommende erhvervsareal på ca. 40 ha. nordøst for afkørsel 39 ved Bårse (kortudsnit er vedlagt i bilag 3). Arealet støder op til eksisterende erhvervsområde, hvor bl.a. virksomhederne Loxam, SB Auto- og dækcenter er lokaliseret sammen med det kommende VML Entreprise ApS.

Arealet ligger centralt godt placeret som kommende erhvervsudviklingsområde, da det vil sikre virksomheder stor synlighed lige ud til motorvejen samt direkte adgang til motorvej i nord, syd og på sigt vestgående retning. Det vejer tungt hos virksomheder, viser erfaringer fra lignende områder i Køge, Greve og Trekantområdet. Arealet er endvidere strategisk godt placeret, når det på længere sigt lykkes at få realiseret motorvejsstrækningen fra Bårse til Næstved og videre til Slagelse, og derved kan tilgodese både den nord-sydgående og den vest-sydgående transport.

³ <https://www.adp-as.dk/lager-og-logistik/taulov-dry-port/>

Delkonklusion

I forventning om, at "oprydningen" i restrummeligheden (jf. afsnit 2.1) realiseres snarest, dvs. anbefalede arealer udtages, og solgte men ikke bebyggede arealer, påbegyndes bebygget eller tilbagekøbes og dernæst - hvad angår arealer omkring købstæder og mindre byer – nedlægges, er der belæg for udstykning af et 40 ha stort erhvervsområde ved Bårse, som beskrevet.

Vordingborg Erhvervsforening anbefaler, at købsaftale for det 40 ha. store areal nordøst for afkørsel 39 indgås hurtigst muligt, så lokalplansproces, byggemodning og markedsføring kan iværksættes.

Det konkrete areal bør som minimum adresseres i "Udkast til Kommuneplan 2022-2034", så potentielle købere såsom operatører og logistikvirksomheder bliver vidende om, at erhvervsarealet er på vej til realisering.

Derudover bør formuleringen 'Erhvervsrådets' ændres til "...kommer til udtryk i den af Kommunalbestyrelsen vedtagne Fælles Erhvervsplan 2030, hvor...."

2.4 Gode principper i planarbejdet for erhvervsområder

Vordingborg Erhvervsforening anerkender, at planloven er rammesættende for det 'handlerum' de enkelte kommuner har, og at Vordingborg Kommune – som alle kommuner – nødvendigvis må indordne sig de lovgivningsmæssige planprocesser og anvende de definitioner mv., der udstikkes fra centralt hold.

Vordingborg Erhvervsforening er imidlertid meget bekymret over skismaet mellem den langsommelighed der kendetegner planprocesser og planprocessernes anvendelighed i forhold til hvor hurtigt udviklingen løber i relation til udnyttelse af erhvervsområder dels ifm. Femern Bælt Forbindelsen, dels den grønne omstilling fra fossil til vedvarende energi. Der er behov for en langt mere dynamisk, hurtig og løbende tilpasning af restrummeligheden til erhvervsformål samt opfyldelse af behovet for produktion af vedvarende energi.

Især i lyset af princippet om, at aktiviteten i den hidtidige planperiode, udstikker rammerne for mulige erhvervsaktiviteter i den kommende planperiode, er det afgørende vigtigt med en løbende dynamisk tilpasning af restrummeligheden, så ældre ikke attraktive arealer til erhvervsformål samt solgte men ikke bebyggede arealer, spænder ben for udnyttelse af store erhvervspotentialer fremadrettet.

Derudover er der brug for en langt bedre formidling af de erhvervsarealer, som Vordingborg Kommune tilbyder. Beklageligvis er Vordingborg Kommunes hjemmeside⁴ desangående meget mangelfuld grænsende til, at det bør overvejes om den skal opretholdes i sit nuværende format.

Delkonklusion:

Vordingborg Erhvervsforening anbefaler derfor:

- *At begrebet restrummelighed gøres mere operationelt som planlægningsredskab qua en nuancering af begrebet til intern brug i samarbejdet mellem kommune, det politiske niveau og*

⁴ Kilde: <https://vordingborg.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=f3b9e03db8944c01bd7bc4cca3762f8c>

erhvervslivet. Inspiration til nuancering kan hentes i bilag 1. Som minimum bør det fremgå hvor stor en andel af restrummeligheden der er solgt, men ikke bebygget.

- Der skal tilknyttes en tilbagekøbsklausul gældende for alle kommende erhvervsarealer og nuværende tilbagekøbsklausul gældende for afkørsel 41 skal håndhæves.
- Der skal indføres et princip om løbende revurdering af erhvervsarealer, der ikke er solgt 5 år efter udstykning/lokalplans godkendelse
- Kommunens hjemmeside for ledige arealer til erhvervsformål bør opgraderes i væsentlig grad. Vordingborg Erhvervsforening henviser til Ringkjøbing Skjern Kommune⁵ for inspiration, hvor grundsalg til bolig, erhverv og 'nye grunde på vej', er samlet i et overskueligt og informativt format.

2.5 Samlet konklusion og anbefalinger vedr. erhvervsområder og ledige arealer

- Ørslev (29,5 ha., når solgt areal ikke tælles med) og Stensved (19,4 ha., når solgt areal og sumpet jord ikke tælles med) udgør til sammen 48,9 ha med gode og attraktive arealer til erhvervsformål, især målrettet tiltrækning af nye virksomheder.
- 10,4 ha omkring købstæder og mindre byer opretholdes til erhvervsformål, overvejende målrettet lokale virksomheder.
- Der bør udstykkes arealer til erhvervsformål ved Præstø målrettet lokale virksomheder.
- 13,5 ha til erhvervsformål udtages jf. afsnit 2.2 for at skabe mulighed for nye erhvervsudlæg ved fx afkørsel 39. I stedet kan arealer, der ikke længere skal tjene et erhvervsformål anvendes til boligformål eller rekreative/grønne områder (fx 3,5 ha. jord, der ikke egner sig til bebyggelse).
- Opkøb og planproces omkring udviklingsområdet på 22 ha. nord for det eksisterende erhvervsområde ved afkørsel 41 skal sættes i gang med det samme, og tilsvarende med udviklingsområde ved afkørsel 39. Sidstnævnte skal som minimum kommunikeres som kommende udviklingsområde i indeværende kommuneplansrevision.
- Vi har som kommune og erhvervsliv brug for mere retvisende og dynamiske redskaber i planprocesserne omkring erhvervsudlæg. Det omhandler bl.a. løbende tilpasning og anvendelse af tilbagekøbsklausuler.
- Vordingborg Kommunes hjemmeside for ledige arealer til erhvervsformål bør hurtigst muligt opgraderes i væsentlig grad.
- Kommuneplan 2022-2034 er ikke kun et planlægningsredskab, men også et redskab til markedsføring af Vordingborg Kommune, som VE-udviklere, operatører og virksomheder med behov for nye arealer, holder øje med.

⁵ Kilde: <https://grundsalg.rksk.dk>

3. Vedr. Energiforsyning (side 112)

Vordingborg Erhvervsforening bemærker, at der i 'Udkast til Kommuneplan 2022-2034' er opstillet følgende mål på tværs af de tre afsnit; elforsyning, kollektiv varmforsyning og bio- og naturgas (side 112, 114 og 116) (understregninger er sat af Vordingborg Erhvervsforening):

- *Der skal planlægges for en optimal udnyttelse af de lokale energiressourcer. De lokale energiressourcers anvendelse skal vurderes ud fra økonomiske, energimæssige samt natur- og miljømæssige forhold.*
- *Kommunen vil bidrage til at reducere CO₂-udledningen fra elproduktionen og opvarmning ved planlægning for energianlæg, så de lokale forbrug dækkes og der bidrages til den nationale omstilling til vedvarende energi.*
- *Produktionen af vedvarende energi skal bidrage til det nationale energimix, således gennem anvendelse af forskellige produktionsformer. Det samlede energiforbrug i el- og varmesektoren skal dækkes af vedvarende energi.*

Vordingborg Erhvervsforening bemærker videre, at der i 'Udkast til Kommuneplan 2022-2034' vedr. afsnittet elforsyning **ikke** er nye udpegninger for solceller eller vindmøller, og at eksisterende udpegninger for vindmøller **udgår**. Ej heller for fjernvarmeanlæg eller bio- og naturgas er der nævneværdige ændringer på vej, udover at en placering for biogasanlæg ved Ørslev udgår, da udlægget findes **uaktuelt** efter realisering af biogasanlægget ved Køng.

Vordingborg Erhvervsforening finder det bekymrende, at 'Udkast til Kommuneplan 2022-2034' ikke er repræsentativ for kommunens opstillede mål refereret indledningsvis og dermed ej heller er imødekomende overfor den danske regerings efterspørgsel på en firedobling af den nuværende produktion af landvind, en 10-dobling af sol samt at biogas i 2027 skal have erstattet al fossil naturgas i gasnettet.

3.1 Nødvendigt med hurtig udmelding af nye arealer til VE-produktion

Vordingborg Erhvervsforening antager, at manglen på nye udpegninger til produktion af vedvarende energi har sin begrundelse (i hvert fald delvis) i fagudvalgenes kommentarer til udkast til den Fælles Erhvervsplan 2030 tilbage i juni måned, hvor det fremgår:

"Det skal endvidere bemærkes, at hastigheden for planlægningen for yderligere VE ikke er så væsentlig, da udbygningen fortsat begrænses af mulighederne for net-tilslutning, hvilket er kendt viden hos de professionelle aktører på markedet. Således kan allerede planlagte solcelleområder først forventes tilslutning i 2024-2025, og nyplanlagte områder vil af EnergiNET blive prioriteret derefter".

Planlægningen for yderligere produktion af vedvarende energi behøves imidlertid ikke afvente udbygning af elnettet. Ifølge EnergiNet såvel som netselskabet Cerius A/S, der varetager el-distributionen i nordvest-, midt- og sydsjælland og øerne, er der tværtimod brug for SAMTIDIGHED.

EnergiNet har taget beslutning om bygning af en ny hovedstation (Vordingborg Nord), dvs. en ny transformerstation mellem Energinets transmissionsnet og Cerius' distributionsnet. Hovedstationen skal sikre kapacitet til strømmen fra de nye solcelleparker i kommunen. Til hovedstationen skal kobles flere transformere så kapaciteten til nye VE-projekter hurtigt kan udvides. EnergiNet og Cerius er meget eksplicite⁶ omkring, at jo hurtigere de er vidende om kommende VE-projekter i Vordingborg Kommune,

---

⁶ Jf. telefoninterviews med Business Vordingborg

desto bedre og hurtigere kan de planlægge for og sikre de bedst mulige løsninger for Vordingborg Kommune.

Vordingborg Kommune har tidligere udvist rettidig omhu i planlægningsarbejdet med tidlige udpegninger af areal til VE-produktion, som bl.a. førte til, at Nature Energy (biogas) og BeGreen, European Energy og Better Energy (solceller) fik øje på og valgte Vordingborg Kommune.

Det har derfor stor og vigtig signalværdi overfor VE-udviklere, at Kommuneplanen 2022-34 informerer om kommende udpegninger til yderligere produktion af vedvarende energi, ligesom det har stor betydning for kommunens ambition om at være Østdanmarks kraftcenter for grøn omstilling.

3.2 Flerdimensionelt planlægningsbehov

Kommunerne – og dermed også Vordingborg Kommune – står overfor en kompliceret og flerdimensionel planlægningsopgave ift. udbygning af produktionskapaciteten for vedvarende energi, hvor klima- og forsyningsinfrastruktur skal tænkes sammen med trafikplanlægning og erhvervsudvikling mv.

Derudover skal der være fokus på fortætning, dvs. hybridanlæg, hvor forskellige typer VE-produktion (både landvindmøller og solceller) placeres tæt på hinanden, tæt på forbrugsbehovet og med mulighed for at overkapacitet kan anvendes i fx P2X anlæg eller vandvarmeanlæg, der drives af varmepumper. Et godt eksempel er Hvide Sande Fjernvarme⁷, som er selvforsynende med strøm qua egne vindmøller og varmepumper, hvilket kommer forbrugerne til gode i form af billig fjernvarme. Et andet godt eksempel er firmaet Wind Estate⁸, der i Himmerland vil investere 1 mia. kr. i et hybridanlæg – Brorstrup Energipark – med ni 150 meter høje landvindmøller og en solcellepark på 300 ha., der til sammen kan producere el svarende til 100.000 husstandes årsforbrug. Hybridanlægget sikrer den bedste kapacitetsudnyttelse af såvel arealer og elnet. Hertil kommer at lokalområdet kan se frem til 16-17 mio. kr., som Wind Estate afsætter til gavn for lokalsamfundet jf. grøn pulje i lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven)⁹.

Desuden skal der tages højde for, at VE-udviklere pr. 1. januar 2023 selv skal betale tilslutningsbidrag ved tilslutning til distributionsnettet samt indfødningsstariffer for produktionsanlæg, og ligeledes at der skabes mulighed for sektorkobling, hvor fx overskudsvarme fra produktion sendes ind i fjernvarmeforsyningen, som eksemplet fra Hvide Sande er udtryk for og som det bliver muligt, når Vordingborg Biofuel og Arcadia lokaliseres i Vordingborg Havn.

Planlægning for nye udpegninger til produktion af vedvarende energi bør sættes i gang med det samme. Et meget stort flertal i kommunalbestyrelsen har netop vedtaget den Fælles Erhvervsplan 2030, hvor ambitionen er, at Vordingborg Kommune skal være Østdanmarks kraftcenter for den grønne omstilling. Den ambition risikerer at blive forvandlet til en illusion, hvis planlægningen ikke sættes i gang nu. Udkast til Kommuneplan 2022-2034 sender de 'forkerte' signaler, når dels eksisterende udpegninger for landvindmøller og biogasanlæg udgår, dels markeres ingen ændringer for øvrige afsnit.

3.3 Konklusion og anbefalinger vedr. energiforsyning

Vi står som samfund midt i en omstilling fra fossil til vedvarende energi; en omstilling som skal accelereres kraftigt på grund af den aktuelle energikrise. Indeværende kommuneplansrevision har været to år undervejs, og har ikke taget højde for den nuværende situation.

⁷ Kilde: <https://www.tvmidtvest.dk/ringkoebing-skjern/varmeprisen-halveret-i-hvide-sande-slipper-de-for-at-betale-sidst-paa-aaret> samt https://www.youtube.com/watch?v=rOgy1_7_Pes&t=9s

⁸ Kilde: https://www.energy-supply.dk/article/view/871195/firma_vil_lave_kaempe_energipark_i_nordjylland

⁹ Kilde: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Vindenergi/notat_om_groen_pulje.pdf

Vordingborg Erhvervsforening vil med dette høringssvar opfordre til, at kommunen med 'Udkast til Kommuneplan 2022-2034' sørger for at markere kommunens ambitioner om at bidrage til den nationale firedobling af den nuværende produktion af landvind, en 10-dobling af sol samt at biogas i 2027 skal have erstattet al fossil naturgas i gasnettet.

Vordingborg Erhvervsforening mener, at det er en forkert vurdering, når Vordingborg Kommune melder ud, at der ikke er grundlag for yderligere produktion af VE fordi man afventer nettilslutningskapacitet. De enkelte udviklingsspor skal ske samtidigt og ikke kronologisk, da faren er, at udviklingen står stille, mens aktørerne afventer hinanden. Vordingborg Kommune bør med andre ord fortsætte med at udvise rettidig omhu i planlægningsarbejdet, så VE-producenter ved, at kommunen ønsker mere VE-produktion. Parallelt hermed indgås samarbejde med EnergiNet og Cerius om den komplekse planlægningsopgave, som det er at sikre kapacitet i elnettet i den rette størrelsesorden.

Desuden er det ikke uvæsentligt, at Vordingborg Kommune ifm. opstilling af nye VE-anlæg kan oprette en grøn pulje som operatøren/VE-opstilleren skal indbetale til, i et forhold der står mål med MW kapaciteten. Hermed tilvejebringes midler, der kommer lokalsamfundet til gode.

- Vordingborg Kommune bør have som ambition at bidrage til Regeringens mål om en firedobling af den nuværende produktion af landvind, en 10-dobling af sol samt at biogas i 2027 skal have erstattet al fossil naturgas i gasnettet. Dette ved at gøre de nævnte mål til pejlemærke for kommunens egne kapacitetsmål for produktion af vedvarende energi, hvilket skal afspejles i Kommuneplan 2022-2034.
- Udpegning af yderligere arealer til produktion af vedvarende energi skal ske nu, da det sender stor og vigtig signalværdi til VE-udviklere. Og det skal ske nu, uagtet at tilslutning til elnettet først er mulig fra 2026, når EnergiNets planlagte Hovedstation er færdig. Jo hurtigere EnergiNet og Cerius er vidende om kommende VE-produktion, jo hurtigere står de klar til distribution. Det kræver et tilløb på et år at tilkoble en transformerstation.
- At planlægge med fokus på hybridanlæg er et brud med tidligere praksis, hvor solcelleanlæg og landvindmøller blev placeret langt fra hinanden. Rettidig omhu i udpegninger af yderligere produktion af VE i kombination med evne til at planlægge for hybridanlæg og mulighed for sektorkobling vil være meget væsentlige bidrag til at indfri Vordingborg Kommunes ambition om at være Østdanmarks kraftcenter for grøn omstilling.

På vegne af Vordingborg Erhvervsforening

Formand Jacob Møller,
Direktør Insatech A/S

Støtte erklæring:

"Business Vordingborg er enige i de centrale problemstillinger som Vordingborg Erhvervsforening rejser, da de udgør barrierer for vores mulighed for at løse vores opgave som lokal erhvervsfremmeaktør"

Bolette Christensen
Direktør, Business Vordingborg